

Załącznik do uchwały Rady Gminy
Gniewino Nr XLIII/335/2017
z dnia 27.12.2017r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE GNIEWINO NA LATA 2017 -2020

Rozdział 1

Wstęp

Rodzina to najważniejsza i podstawowa komórka społeczna. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny ma wpływ na to jak kształtują się nasze prawidłowe wartości. Styl, atmosfera życia w rodzinie decydują o tym jak dziecko, a później młody człowiek wykorzystuje zasób zdobytych doświadczeń.

W funkcjonowaniu współczesnej rodziny widoczne są przemiany społeczne. Dynamiczne zmiany we współczesnym świecie nie omijają tej podstawowej jednostki społecznej i mają istotny wpływ na jej prawidłowe funkcjonowanie. W zależności od warunków zewnętrznych i wewnętrznych współczesny model rodziny ulega ciągłym zmianom, które dokonują się zarówno w zakresie wypełniania ról społecznych jak i pozycji poszczególnych członków rodziny. Rodziny napotykają na wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości, borykają się z wieloma zjawiskami jak: przemoc, bezrobocie, ubóstwo. Każda zmiana niesie za sobą nowe wyzwania, którym towarzyszą różne emocje takie jak: lęk, niepewność, poczucie bezsilności. Do prawidłowego funkcjonowania rodzina potrzebuje bezpieczeństwa i stabilizacji, które gwarantuje jej system i państwo. Wzrastająca świadomość społeczna rodzin sprzyja tendencji, iż w sytuacjach kryzysowych coraz częściej poszukują one profesjonalnej pomocy i wsparcia w celu rozwiązania zaistniałych problemów. Instytucje wsparcia społecznego oferują szereg strategii w celu rozwiązywania problemów społecznych. W udzielaniu wyspecjalizowanej pomocy istotna jest rola pracownika socjalnego i asystenta rodziny.

Rozdział 2

Podstawa prawna

W odpowiedzi na problemy, z jakimi borykają się współczesne polskie rodziny powstał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2020.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2015, poz. 332 ze zmianami) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016 poz.930) , 15 września 2015r. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.Nr 180, poz.1493),

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz.487)

Rozdział 3

Diagnoza demograficzna i społeczna w gminie Gniewino

Według danych Urzędu Gminy Gniewino , na dzień 31.12.2016 roku gminę Gniewino zamieszkiwało 7425 osoby w tym 3509 kobiet i 3916 mężczyzn. Łącznie ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródło finansowania w roku 2016 skorzystało 1131 osób .

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie sami pokonać. Pomoc społeczna wspiera rodziny

w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych.

Najczęstsze powody przyznania pomocy w gminie Gniewino

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba ludności rok 2015	liczba ludności rok 2016
Bezrobocie	114	92
Długotrwała lub ciężka choroba	19	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	72	128
Niepełnosprawność	168	171
Ubóstwo	420	338
Alkoholizm	3	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	64	15
Bezdomność	13	11
Inne	2	3

Jak wynika z powyższych danych liczba rodzin korzystających z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2015-2016 jest podobna rodziny dalej korzystają z różnych form pomocy ,co powoduje konieczność opracowania programu pomocowego, który będzie miał na celu wspieranie rodzin w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w znaczący sposób zmieniła dotychczasowy zakres działań na rzecz wspierania rodziny. Gmina ma za zadanie udzielenie wsparcia rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych oraz pomoc w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w tym wychowaniu dzieci.

Praca z rodziną obejmuje analizę sytuacji i przyczyn kryzysu, wzmocnienie jej funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. W sytuacji ingerencji w rodzinie, której konsekwencją jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, służby gminne mają dążyć do reintegracji rodziny i powrotu dziecka do środowiska naturalnego.

Rozdział 4

Cele programu

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w znaczący sposób zmieniła dotychczasowy zakres działań na rzecz wspierania rodziny. Rodzina może korzystać ze wsparcia w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, pomocy prawnej szczególnie w zakresie prawa rodzinnego. W sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej nadal istnieje obowiązek pracy z rodziną.

Cel główny Programu:

Wspieranie rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzaje wsparcia społecznego:

- wsparcie emocjonalne, które polega na okazaniu troski, buduje poczucie bezpieczeństwa, uwalnia od negatywnych uczuć i napięć, daje poczucie nadziei i wpływa na samoocenę;
- wsparcie informacyjne polega na dzieleniu się własnymi doświadczeniami, przekazywanie informacji zwrotnych na temat skuteczności różnych działań zaradczych, a także takich, które pomagają lepiej zrozumieć sytuację osobie znajdującej się w kryzysie;
- wsparcie instrumentalne, dzięki niemu osoby znajdujące się w trudnej sytuacji zdobywają wiedzę na temat konkretnych sposobów postępowania, otrzymują wskazówki i uczą się skutecznych zachowań zaradczych;
- wsparcie materialne, formą takiego wsparcia może być udzielenie schronienia, przekazanie środków do życia.

W pracy środowiskowej z rodziną wykorzystuje się wszelkie przedstawione wyżej rodzaje wsparcia.

Cele szczegółowe Programu:

1. Wsparcie ekonomicznej funkcji rodziny.
2. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych przemocą i uzależnieniami.
3. Rozwijanie umiejętności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych rodzin.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
5. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomaganiem rodzinie.

Rozdział 5

Zadania i sposoby realizacji poszczególnych celów

1. Wsparcie ekonomicznej funkcji rodziny.

Lp.	Zadanie i sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia (zasiłki okresowe , celowe, świadczenia rodzinne, wychowawcze, fundusz alimentacyjny i inne.)	Liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy finansowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2.	Dożywianie dzieci w szkołach	Liczba dzieci objętych dożywianiem	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Podejmowanie działań na rzecz rodzin wielodzietnych – wydawanie Kart Dużej Rodziny	Liczba osób ,którym wydano kartę	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4.	Zapewnienie rodzinom żywności w ramach programu	Liczba osób którzy otrzymują żywność	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Zakładane rezultaty podjętych działań :

1. Podniesienie bezpieczeństwa socjalnego

2. Promowanie rodzin wielodzietnych ,

3. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej z powodów socjalno – bytowych .

2. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych przemocą i uzależnieniami .

1.	Zadanie i sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	Liczba rodzin niepełnych i wielodzietnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświaty ,placówki zdrowia
2.	Monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniami ,motywowanie i kierowanie na terapie	Liczba rodzin zagrożonych uzależnieniem ,liczba rodzin skierowanych na terapie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja Gminna Komisja Prof.Rozw.Prob.Alko.
3.	Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi	Liczba dzieci w rodzinach z problemami opiekuńczo- wychowawczymi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja GKRPA ,placówki oświatowe ,kuratorzy sądowi

Zakładane rezultaty podjętych działań :

1. Poszerzenie wiedzy na temat rodzin wymagających pomocy ,
2. Dobór form pomocy dostosowany do potrzeb rodziny.

3.Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin .

Lp.	Zadanie i sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci.	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku w czasie wakacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,GKRPA , placówki oświaty
2.	Zapewnienie wsparcia przez asystenta rodziny.	Liczba asystentów rodziny ,liczba rodzin wymagających wsparcia asystenta	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Zakładane rezultaty podjętych działań:

1. Promowanie i wspieranie organizacji czasu wolnego dla dzieci i rodziców,
2. Podniesienie kompetencji rodzicielskich ,
3. Wzrost świadomości związanej z pełnieniem ról rodzicielskich ,

4.Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych .

Lp.	Zadanie i sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej	kwota środków	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej środki własne gminy
2.	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Prowadzenie monitoringu dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem	Liczba dzieci objętych monitoringiem	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja ,placówki oświaty

5.Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się pomocą rodzinie.

Lp.	Zadanie i sposób realizacji	Wskaźniki	Realizatorzy
1.	Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych pracowników pomagających rodzinie poprzez udział w szkoleniach ,seminariach i warsztatach.	Liczba pracowników szkolących się ,liczba pracowników przeszkolonych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,placówki oświaty ,Policja GKPRPA

Zakładane rezultaty podjętych działań :

1. Podniesienie skuteczności działań pomocowych ,
2. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu,

Rozdział 6

Adresaci programu

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Gniewino , a w szczególności do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych..

Rozdział 7

Realizator programu

Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewinie w partnerstwie z:

1. Urząd Gminy Gniewino ;
2. Policja;
3. Zespół Interdyscyplinarny;
4. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
5. Placówki oświatowe;

Rozdział 8

Monitoring realizacji programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017- 2020 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewinie .

Zakończenie

Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi interdyscyplinarną strategię działań mających na celu wsparcie rodzin w wypełnianiu ich funkcji.

Cele i zadania Programu zostały zaplanowane w sposób ogólny, co umożliwi dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, edukacyjny i ochronny.